28. MEKTUP

٢٨ـ ﴿ اَلْمَكْتُوبُ الثَّامِنُ وَالْعِشْرُونَ: اِلَى الْمُلاَّ صَالِحِ التُّرْكِ فِى بَيَانِ كَيْفِيَّةِ التَّصَدُّقِ عَنْ اَرْوَاحِ الْمَوْتَى ﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ وَسَلاَمٌ عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى وَقَعَ يَوْمًا فِى الْخَاطِرِ اَنْ اَتَصَدَّقَ عَنْ اَرْوَاحِ بَعْضِ اْلاَقَارِبِ الْمَوْتَى فَظَهَرَ فِى ذٰلِكَ اْلاَثْنَاءِ اَنَّهُ قَدْ حَصَلَ الْفَرَحُ وَالسُّرُورُ لِذٰلِكَ الْمَيِّتِ الْمَرْحُومِ بِمُجَرَّدِ هٰذِهِ النِّيَّةِ وَظَهَرَ فِى النَّظَرِ فَرِحًا وَمَسْرُورًا وَلَمَّا جَاءَ وَقْتُ اِعْطَاءِ تِلْكَ الصَّدَقَةِ قَصَدْتُ بِهَا اَوَّلاً رُوحَانِيَّةَ خَاتَمِ الرُّسُلِ عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ كَمَا كَانَ ذٰلِكَ عَادَتِى ثُمَّ رُوحَانِيَّةَ ذٰلِكَ الْمَيِّتِ فَاَحْسَسْتُ فِى ذٰلِكَ الْمَيِّتِ فِى ذَاكَ الْوَقْتِ غَمًّا وَحُزْنًا وَظَهَرَ بِالْوَحْشَةِ وَالْكُدُورَةِ فَحَصَلَ لِى تَعَجُّبٌ تَامٌّ مِنْ مُشَاهَدَةِ هٰذَا الْحَالِ لاَنَّهُ لَمْ يَظْهَرْ وَجْهُ تَكَدُّرِهِ وَوَحْشَتِهِ مَعَ اَنَّهُ كَانَ مَحْسُوسًا اَنَّهُ قَدْ حَصَلَ لَهُ مِنْ تِلْكَ الصَّدَقَةِ بَرَكَاتٌ عَظِيمَةٌ وَلَمْ يَظْهَرْ فِيهِ اَثَرُ فَرَحٍ وَسُرُورٍ وَكَذٰلِكَ نَذَرْتُ يَوْمًا مَبْلَغًا لِرُوحَانِيَّتِهِ ﷺ وَاَدْخَلْتُ فِى ذٰلِكَ النَّذْرِ سَائِرَ اْلاَنْبِيَاءِ الْكِرَامِ عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِمُ الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ فَلَمْ يُعْلَمْ مَرْضَاهُ ﷺ فِى ذٰلِكَ اْلاَمْرِ وَكَذٰلِكَ اِذَا اَشْرَكْتُ سَائِرَ اْلاَنْبِيَاءِ نَبِيِّنَا عَلَيْهِمُ الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ فِى الصَّلَوَاتِ فِى بَعْضِ اْلاَوْقَاتِ لاَ يَظْهَرُ رِضَاهُ ﷺ مَعَ اَنَّهُ قَدْ عُلِمَ اَنَّهُ اِذَا تَصَدَّقْتُ عَنْ رُوحَانِيَّةِ وَاحِدٍ وَاَشْرَكْتُ فِيهَا جَمِيعَ الْمُؤْمِنِينَ يَصِلُ ثَوَابُهَا اِلَى الْكُلِّ مِنْ غَيْرِ اَنْ يَنْقُصَ شَيْئٌ مِنْ ثَوَابِ الشَّخْصِ الْمَنْوِيِّ عَنْهُ ﴿اِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ﴾ فَمَا يَكُونُ وَجْهُ التَّكَدُّرِ وَعَدَمِ الرِّضَاءِ فِى ذٰلِكَ التَّقْدِيرِ وَبَقِىَ هٰذَا اْلاِشْكَالُ مُدَّةً فَظَهَرَ آخِرَ اْلاَمْرِ بِفَضْلِ اللّٰهِ سُبْحَانَهُ اَنَّ وَجْهَ التَّكَدُّرِ وَالْحُزْنِ هُوَ اَنَّ الصَّدَقَةَ اِذَا تُصُدِّقَ بِهَا عَنِ الْمَيِّتِ بِلاَ شِرْكَةٍ يَحْمِلُ ذٰلِكَ الْمَيِّتُ تِلْكَ الصَّدَقَةَ مِنْ جَانِبِهِ اِلَى مُلاَزَمَةِ النَّبِيِّ ﷺ بِطَرِيقِ الْهَدِيَّةِ وَيَأْخُذُ عَنْهُ ﷺ فُيُوضًا وَبَرَكَاتٍ بِوَاسِطَتِهَا بِخِلاَفِ مَا اِذَا قَصَدَ صَاحِبُ الصَّدَقَةِ بِصَدَقَتِهِ النَّبِىَّ ﷺ فَاِنَّهُ لاَ نَفْعَ حِينَئِذٍ لِلْمَيِّتِ سِوَى الثَّوَابِ فَفِى صُورَةِ الشِّرْكَةِ اِنْ قُبِلَتِ الصَّدَقَةُ فَلِلْمَيِّتِ ثَوَابُ تِلْكَ الصَّدَقَةِ وَفِى عَدَمِ الشِّرْكَةِ اِنْ قُبِلَتْ ثَوَابُ الصَّدَقَةِ وَبَرَكَاتُ اِتْحَافِ تِلْكَ

الصَّدَقَةِ وَفُيُوضُ اِهْدَائِهَا لَهُ ﷺ وَهٰذَا الْمَعْنَى كَائِنٌ فِى كُلِّ صَدَقَةٍ يُشْرِكُ فِيهَا الْمَيِّتُ بِالْغَيْرِ فَاِنَّ فِى صُورَةِ الشِّرْكَةِ دَرَجَةً وَاحِدَةً مِنَ الثَّوَابِ وَفِى صُورَةِ عَدَمِ الشِّرْكَةِ دَرَجَتَانِ دَرَجَةُ الصَّدَقَةِ وَدَرَجَةُ حَمْلِهَا مِنْ عِنْدِهِ اِلَى ذٰلِكَ الْغَيْرِ وَكَذٰلِكَ صَارَ مَعْلُومًا اَنَّ غَرِيبًا اِذَا حَمَلَ تُحْفَةً وَهَدِيَّةً اِلَى وَاحِدٍ مِنَ الْاَكَابِرِ الْاَفْضَلُ اَنْ يَحْمِلَهَا اِلَيْهِ مِنْ غَيْرِ شِرْكَةِ اَحَدٍ بِهِ وَلَوْ كَانَ طُفَيْلِيًّا وَالْمَهْدِىُّ اِلَيْهِ يُعْطِيهَا مِنْ عِنْدِهِ مَنْ شَاءَ مِنْ اِخْوَانِهِ وَغَيْرِهِمْ وَالْآلُ وَالْاَصْحَابُ الَّذِينَ هُمْ بِمَثَابَةِ عِيَالِهِ عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمُ الصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ فَلَوْ جَعَلَهُمْ دَاخِلاً فِى هَدِيَّتِهِ ﷺ يَكُونُ ذٰلِكَ مَرْضِيًّا وَمَقْبُولاً نَعَمْ مِنَ الْمَعْرُوفِ اَنَّ مَنْ اَهْدَى هَدِيَّاتٍ اِلَى وَاحِدٍ مِنَ الْاَعِزَّةِ وَاَشْرَكَ بِهِ فِيهَا اَقْرَانَهُ يَكُونُ ذٰلِكَ بَعِيدًا مِنَ الْاَدَبِ وَالْتِمَاسِ رِضَا الْمَهْدِىِّ اِلَيْهِ بِخِلَافِ مَا اِذَا اَهْدَى اِلَى خَدَمَتِهِ بِتَبَعِيَّتِهِ فَاِنَّ ذٰلِكَ يَكُونُ مَرْضِيًّا لِاَنَّ اِعْزَازَ خَدَمَةِ شَخْصٍ اِعْزَازُ ذٰلِكَ الشَّخْصِ فَعُلِمَ اَنَّ اَكْثَرَ رِضَاءِ الْمَوْتَى فِى اِفْرَادِ الصَّدَقَةِ لاَ فِى الْاِشْرَاكِ وَلٰكِنْ اِذَا قَصَدَ التَّصَدُّقَ عَنْ مَيِّتٍ يَنْبَغِى اَنْ يُهْدِىَ اَوَّلاً شَيْئًا بِنِيَّةِ رُوحَانِيَّةِ النَّبِىِّ ﷺ عَلَى حِدَةٍ ثُمَّ يَتَصَدَّقُ عَنِ الْمَيِّتِ فَاِنَّ حُقُوقَهُ ﷺ فَوْقَ حُقُوقِ سَائِرِ الْخَلْقِ وَاَيْضًا اِنَّ فِى هٰذَا التَّقْدِيرِ احْتِمَالَ كَوْنِ الصَّدَقَةِ مَقْبُولَةً بِبَرَكَةِ النَّبِىِّ ﷺ وَهٰذَا الْفَقِيرُ اِذَا عَجَزَ عَنْ تَصْحِيحِ النِّيَّةِ فِى بَعْضِ الصَّدَقَاتِ عَنِ الْمَوْتَى لاَ يَجِدُ عِلاَجًا اَفْضَلَ مِنْ اَنْ اَتَصَدَّقَ بِهَا بِنِيَّتِهِ ﷺ وَاَجْعَلَ ذٰلِكَ الْمَيِّتَ طُفَيْلِيًّا لَهُ فَاِنَّهُ يُرْجَى اَنْ تُقْبَلَ بِبَرَكَتِهِ ﷺ وَقَدْ قَالَ الْعُلَمَاءُ اِنَّ الصَّلاَةَ عَلَى النَّبِىِّ ﷺ مَقْبُولَةٌ وَلَوْ صَدَرَتْ رِيَاءً وَسُمْعَةً وَهِىَ وَاصِلَةٌ اِلَى النَّبِىِّ ﷺ وَاِنْ لَمْ يَحْصُلْ مِنْهَا ثَوَابٌ اِلَى الْمُصَلِّى فَاِنَّ حُصُولَ الثَّوَابِ مِنَ الْاَعْمَالِ مَرْبُوطٌ بِتَصْحِيحِ النِّيَّةِ وَاَمَّا وُصُولُهَا اِلَى النَّبِىِّ الَّذِى هُوَ مَحْبُوبُ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَكَوْنُهَا مَقْبُولَةً فِى حَقِّهِ عَلَيْهِ الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ فَتَكْفِيهِ اَدْنَى عِلَّةٍ وَقَوْلُهُ تَعَالَى ﴿وَكَانَ فَضْلُ اللّٰهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا﴾ نَازِلٌ فِى حَقِّهِ ﷺ وَعَلَى آلِهِ وَعَلَى جَمِيعِ اِخْوَانِهِ الْكِرَامِ مِنَ الْاَنْبِيَاءِ وَالْمَلاَئِكَةِ الْعِظَامِ اِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ.

TÜRKÇE ANLAMI

- **Molla Salih Türk'e yazılmıştır.**
- **Ölülerin ruhu için sadaka vermenin keyfiyeti.**

Âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd ve onun seçtiği kullara selam olsun.

Bir gün aklıma vefat etmiş olan bazı yakınlarımın ruhu için sadaka vermek geldi. O esnada anlaşıldı ki, sadece böyle bir niyetle bile, vefat etmiş olan o merhuma bir ferahlık ve sevinç geldi. Bu ferahlık ve sürûr hali müşâhede de olundu. Sadakayı verme vakti gelince adetim olduğu üzere, öncelikle Hz. Peygamber'in (s.a.v.) rûhâni-yetine sundum, daha sonra da o merhumun ruhuna gönderdim.

O anda merhumun gam ve keder içinde olduğunu hissettim... Kendisinde korku ve sıkıntı zâhir oldu. Bu hali müşâhede edince çok şaşırmıştım. Çünkü ürküntü ve sıkıntı içine girmesini gerektirecek bir sebep görünmüyordu. Halbuki bu sadakadan ölüye büyük bereketlerin geldiği bilinmekteydi. Kendisinde ferahlık ve sevinç etkisi belirmemişti.

Yine bir gün Efendimiz'in (s.a.v.) ruhâniyeti için bir meblağ adamış ve bu adağa diğer peygamberleri de katmıştım. Efendimizin (s.a.v.) bu işten memnun olup olmadığı bilinmedi. Aynı şekilde bazen salât ve selamlara diğer peygamberleri de kattığımda Efendimiz'in rızası zâhir olmamaktadır.

Halbuki bilinir ki, birinin rûhu için bir bağış yapıldığında, bütün müminleri katsan da sevabı herkese ulaşır... Esas niyet edilen şahsın sevabından da hiçbir şey eksilmez. *"Şüphesiz Allah Teâlâ'nın rahmeti çok geniştir."*[48] Öyleyse bu durumdaki hoşnutsuzluk ve kederin sebebi neydi?

Bu mesele bir süre zihnimi meşgul etti, ancak daha sonra Allah Teâlâ'nın inâyetiyle açıklandı. Buradaki hüzün ve kederin sebebi şöyle açıklanır: Eğer ölü için yapılan bağışa başkası ortak edilmezse, ölü o sadakayı kendi tarafından bir hediye olarak Hz. Peygamber'e (s.a.v.) takdim eder. Bu hediye sebebiyle de Efendimizden (s.a.v.) bir çok feyizler ve bereketler alır. Bağışı yapan kişinin bunu yaparken Hz. Pey-

---

[48] Necm, 32.

gamber'e de (s.a.v.) niyet etmesi durumu ise böyle değildir. Çünkü bu durumda ölü, o bağışın yalnızca sevabından faydalanır.

Ölü için yapılan hayra başkası da ortak edildiğinde kabul olursa ölü o hayrın sevabından istifade ederken başkasının ortak edilmemesi durumunda hem sevabından hem de o hayrı Efendimize (s.a.v.) hediye etmesi sebebiyle gelecek olan feyizlerden ve bereketlerden de faydalanır. Bu mânâ ölünün başkasıyla ortak kılındığı bütün sadakalarda vardır. Sadakaya başkalarının ortak yapılması durumunda bir sevap derecesine ulaşılırken, başkalarının ortak yapılmaması durumunda iki derece vardır: 1. Sadaka derecesi, 2. Sadakayı kendinden, başkasına taşıma derecesi

Aynı şekilde bilinir ki, bir garip, büyüklerden birine bir hediye götürecek olsa tabii ki en güzel olan o hediyeyi yalnızca ona götürmesi, tabilerinden bile olsa başkasını ortak etmemesidir. Kendisine hediye verilen bu kişi kardeşlerinden ve başkalarından dilediğine o hediyeyi verebilir. Efendimiz'in ailesi mesabesinde olan ashâb O'nun (s.a.v.) hediyesine ortak edilirse, bu kabul edilir ve hoş görülür. Evet... Bir kimse büyüklerden birine bir hediye takdim ederken, o zatın yakınlarını da o hediyeye katarsa bunun edepsizlik ve görgüsüzlük olduğu malumdur... Bu davranışın, hediye verilen zatın rızasını gözardı etmek anlamına geldiği de bilinmektedir. Ancak o zata bağlılıkları sebebiyle hizmetçilerine takdim edilen hediye böyle değildir. Bu hoş bir davranıştır. Çünkü bir kişinin hizmetçilerine değer vermek o kişiye değer vermektir.

Böylece anlaşılıyor ki, kendileri adına yapılan bağışta ölülerin rızası, sadakaya başkalarını ortak etmekte değil, sadakanın yalnızca kendilerine has kılınmasındadır. Bununla beraber ölü adına bağış için niyet edildiğinde öncelikle, yalnızca Hz. Peygamber'in (s.a.v.) rûhâniyeti için bir şey hediye etmekten başlanmalı, daha sonra ölü adına tasaddukta bulunmalıdır. Çünkü Efendimiz'in (s.a.v.) hakkı tüm halkın hakkının üstündedir. Ayrıca, böyle yapılması durumunda, o sadakanın, Hz. Peygamber'in (s.a.v.) bereketiyle kabul olunma ihtimali vardır.

Bu fakir bazen ölüler adına bağışta bulunurken niyetini düzeltemediğinde, o bağışı Efendimiz (s.a.v.) adına yapıp, o ölüyü de ona tabî kılmaktan daha güzel bir çare bulamazdı. Çünkü bu durumda Efendimiz'in (s.a.v.) bereketiyle o sadakanın kabul olması umulur.

Âlimler, "Riya ve desinler için olsa bile, Hz. Peygamber'e (s.a.v.) salavât getirmek makbuldür." demiştir. Salavât getirene bir sevap gelmese bile o, her halükarda Efendimiz'e (s.a.v.) ulaşır. Çünkü amellerden sevap almak niyetin sahihliğine ve doğruluğuna bağlıdır. O salavâtın, Rabbu'l-Âlemîn'in sevgilisi olan Efendimize (s.a.v.) ulaşması ve Efendimiz için o salavâtın makbul olması için en ufak bir bahane bile yeterlidir. *"Allah'ın senin üzerinde bulunan lütfu çok büyüktür."*[49] âyeti celîlesi onun hakkında inmiştir.

KELİME ANLAMI

28. ⮜ اَلْمَكْتُوبُ الثَّامِنُ وَالْعِشْرُونَ **Yirmi sekizinci mektup** *(Kime gönderilmiştir?)* اِلَى الْمُلاَّ صَالِحِ التُّرْكِ **Molla Salih Türk'e** *(Ne hakkındadır?)* فِي بَيَانِ كَيْفِيَّةِ التَّصَدُّقِ **Sadaka vermenin keyfiyetinin beyanı hakkındadır** *(Ne için?)* عَنْ اَرْوَاحِ الْمَوْتَى **Ölülerin ruhu için.** ➤

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ Hamd Allah'a وَسَلاَمٌ Selam ise عَلَى عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى Seçtiği kullarına olsun وَقَعَ يَوْمًا فِي الْخَاطِرِ Bir gün aklıma geldi *(Ne?)* اَنْ اَتَصَدَّقَ Sadaka vermem *(Ne için?)* عَنْ اَرْوَاحِ بَعْضِ الاَقَارِبِ الْمَوْتَى Vefat etmiş bazı yakınlarımın ruhu için فَظَهَرَ Açığa çıktı *(Ne zaman?)* فِي ذٰلِكَ الاَثْنَاءِ Bu esnada اَنَّهُ قَدْ حَصَلَ Muhakkak hasıl oldu اَلْفَرَحُ وَالسُّرُورُ Ferah ve sevinç *(Kim için?)* لِذٰلِكَ الْمَيِّتِ الْمَرْحُومِ Bu merhum ölü için *(Ne ile?)* بِمُجَرَّدِ هٰذِهِ النِّيَّةِ Sırf böyle bir niyetle وَظَهَرَ فِي النَّظَرِ Ve (o kişi) nazarda aşikar oldu *(Nasıl?)* فَرِحًا وَمَسْرُورًا Ferah ve sevinçli bir halde وَلَمَّا جَاءَ Ne zaman ki geldi *(Ne geldi?)* وَقْتُ اِعْطَاءِ تِلْكَ الصَّدَقَةِ Bu sadakayı verme zamanı قَصَدْتُ بِهَا Bu sadakayla kastettim اَوَّلاً İlk önce *(Neyi?)* رُوحَانِيَّةَ خَاتَمِ الرُّسُلِ Peygamberlerin sonuncusunun ruhaniyeti عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ Ona ve ehline اَلصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ Salat-u selam olsun كَمَا كَانَ ذٰلِكَ Nitekim bu عَادَتِي Benim adetimdir *(Daha neyi kastettim?)* ثُمَّ رُوحَانِيَّةَ ذٰلِكَ الْمَيِّتِ Sonra bu ölünün ruhaniyetini فَاَحْسَسْتُ Ve ben hissettim *(Kimde?)* فِي ذٰلِكَ الْمَيِّتِ O ölüde *(Ne zaman?)* فِي ذَاكَ الْوَقْتِ O anda *(Ne?)* غَمًّا وَحُزْنًا

[49] Nisa, 113.

Gam ve keder وَظَهَرَ بِالْوَحْشَةِ وَالْكُدُورَةِ Ve korku ve sıkıntı ile zahir oldu فَحَصَلَ لِى Böylece bende hasıl oldu *(Ne?)* تَعَجُّبٌ تَامٌّ Tam bir şaşkınlık *(Neden dolayı?)* مِنْ مُشَاهَدَةِ هٰذَا الْحَالِ Bu hali müşahede etmekten لِاَنَّهُ لَمْ يَظْهَرْ Çünkü zahir olmadı *(Ne?)* وَجْهُ تَكَدُّرِهِ وَوَحْشَتِهِ Korku ve sıkıntısının sebebi مَعَ اَنَّهُ كَانَ مَحْسُوسًا Oysaki hissedilmişti ki, اَنَّهُ قَدْ حَصَلَ لَهُ Muhakkak ölüye hasıl oldu *(Neden?)* مِنْ تِلْكَ الصَّدَقَةِ Bu sadakadan *(Ne?)* بَرَكَاتٌ عَظِيمَةٌ Büyük bereketler وَلَمْ يَظْهَرْ فِيهِ Ve ölüde açığa çıkmadı *(Ne?)* اَثَرُ فَرَحٍ وَسُرُورٍ Ferah ve sevinç eseri وَكَذٰلِكَ نَذَرْتُ يَوْمًا Yine bir gün adadım *(Neyi?)* مَبْلَغًا Bir meblağı *(Kime?)* لِرُوحَانِيَّتِهِ Peygamberimizin ruhaniyetine ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin وَاَدْخَلْتُ Ve dahil ettim *(Neye?)* فِى ذٰلِكَ النَّذْرِ Bu adağa *(Kimi?)* سَائِرَ الْاَنْبِيَاءِ الْكِرَامِ Diğer kıymetli peygamberleri عَلَى نَبِيِّنَا وَعَلَيْهِمْ Peygamberimizin ve onların üzerine olsun *(Ne?)* اَلصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Salat-u selam فَلَمْ يُعْلَمْ Fakta bilinmedi *(Ne?)* مَرْضَاةُ Peygamberimizin rızası ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin*(Nede?)* فِى ذٰلِكَ الْاَمْرِ Bu işte وَكَذٰلِكَ Yine aynı şekilde اِذَا اَشْرَكْتُ Ortak ettiğim zaman *(Kimi?)* سَائِرَ الْاَنْبِيَاءِ Diğer peygamberleri *(Kime?)* نَبِيِّنَا Peygamberimize عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Onlara salat-u selam olsun *(Nerede ortak ettiğim zaman?)* فِى الصَّلَوَاتِ Salavatlarda *(Ne zaman?)* فِى بَعْضِ الْاَوْقَاتِ Bazı vakitlerde لَا يَظْهَرُ رِضَاهُ Peygamberimizin rızası açığa çıkmıyor ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin مَعَ اَنَّهُ قَدْ عُلِمَ Halbuki bilinmektedir ki, اَنَّهُ اِذَا تَصَدَّقْتُ Sadaka verdiğim zaman *(Ne için?)* عَنْ رُوحَانِيَّةِ وَاحِدٍ Birinin ruhu için وَاَشْرَكْتُ فِيهَا Ve ona ortak ettiğimde *(Kimi?)* جَمِيعَ الْمُؤْمِنِينَ Bütün müminler يَصِلُ ثَوَابُهَا اِلَى الْكُلِّ Onun sevabı hepsine ulaşır *(Nasıl?)* مِنْ غَيْرِ اَنْ يَنْقُصَ شَيْئٌ Her hangi bir şey eksilmeksizin *(Neden?)* مِنْ ثَوَابِ الشَّخْصِ الْمَنْوِيِّ عَنْهُ Kendisine niyet edilen kişinin sevabından اِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ Şüphesiz Allah Teâlâ'nın rahmeti çok geniştir فَمَا يَكُونُ Öyleyse ne oluyor? وَجْهُ التَّكَدُّرِ Kederlenmenin sebebi *(Daha?)* وَعَدَمِ الرِّضَاءِ

Ve razı olmamanın sebebi *(Nerede?)* فِى ذٰلِكَ التَّقْدِيرِ Bu durumda وَبَقِىَ Ve devam etti *(Ne?)* هٰذَا الْاِشْكَالُ Bu sorun مُدَّةً Bir müddet فَظَهَرَ Ve aşikar oldu *(Ne zaman?)* آخِرَ الْاَمْرِ İşin sonunda *(Ne ile?)* بِفَضْلِ اللّٰهِ سُبْحَانَهُ Allah Subhânehu'nun lütfü ile اَنَّ *(Ne?)* وَجْهَ التَّكَدُّرِ وَالْحُزْنِ Keder ve hüznün sebebi هُوَ O (sebep) şudur ki, اَنَّ الصَّدَقَةَ Muhakkak sadaka اِذَا تُصُدِّقَ بِهَا Verildiği zaman *(Ne için?)* عَنِ الْمَيِّتِ Ölünün ruhu için *(Nasıl?)* بِلاَ شِرْكَةٍ Ortaklık olmaksızın يَحْمِلُ ذٰلِكَ الْمَيِّتُ O ölü götürür *(Neyi?)* تِلْكَ الصَّدَقَةَ Bu sadakayı *(Kimden?)* مِنْ جَانِبِهِ Kendi tarafından *(Nereye?)* اِلَى مُلاَزَمَةِ النَّبِىِّ Peygamberimizin hizmetine ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin *(Nasıl götürür?)* بِطَرِيقِ الْهَدِيَّةِ Hediye olarak وَيَأْخُذُ عَنْهُ Ve peygamberimizden alır ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin *(Ne?)* فُيُوضًا وَبَرَكَاتٍ Feyiz ve bereketler *(Ne ile?)* بِوَاسِطَتِهَا Onun vasıtasıyla بِخِلاَفِ مَا Şunun aksine ki, اِذَا قَصَدَ Kastettiğinde *(Kim?)* صَاحِبُ الصَّدَقَةِ Sadakanın sahibi *(Ne ile?)* بِصَدَقَتِهِ Sadakasıyla *(Kimi?)* اَلنَّبِىَّ Peygamberi ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin فَاِنَّهُ لاَ نَفْعَ حِينَئِذٍ Çünkü bu durumda fayda yoktur *(Kime?)* لِلْمَيِّتِ Ölüye *(Neden başka?)* سِوَى الثَّوَابِ Sevaptan başka فَفِى صُورَةِ الشِّرْكَةِ Ortaklık durumunda اِنْ قُبِلَتِ الصَّدَقَةُ Eğer sadaka kabul edilirse فَلِلْمَيِّتِ Ölü için vardır *(Ne?)* ثَوَابُ تِلْكَ الصَّدَقَةِ Bu sadakanın sevabı وَفِى عَدَمِ الشِّرْكَةِ Ortaklığın olmadığı durumda اِنْ قُبِلَتْ Sadaka kabul edilirse *(Ne vardır?)* ثَوَابُ الصَّدَقَةِ Sadakanın sevabı *(Daha?)* وَبَرَكَاتُ اِتْحَافِ تِلْكَ الصَّدَقَةِ Ve bu sadakanın sunulmasının bereketi وَفُيُوضُ اِهْدَائِهَا لَهُ Ve peygamberimize hediye edilmesinin feyzleri vardır ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin وَهٰذَا الْمَعْنَى Bu mana *(Nedir?)* كَائِنٌ فِى كُلِّ صَدَقَةٍ Bütün sadakalarda vardır *(Öyle sadaka ki,)* يُشْرَكُ فِيهَا Onda ortak yapılıyor *(Kim?)* اَلْمَيِّتُ Ölü *(Kiminle?)* بِالْغَيْرِ Başkasıyla فَاِنَّ فِى صُورَةِ الشِّرْكَةِ Çünkü ortaklık durumunda vardır *(Ne?)* دَرَجَةً وَاحِدَةً مِنَ الثَّوَابِ Sevaptan bir derece وَفِى صُورَةِ عَدَمِ الشِّرْكَةِ Ortaklığın olmaması durumunda ise دَرَجَتَانِ İki

derece vardır دَرَجَةُ الصَّدَقَةِ (Birincisi) sadakanın derecesi وَدَرَجَةُ حَمْلِهَا (İkincisi) onu götürmenin derecesi *(Nereden?)* مِنْ عِنْدِهِ Kendi katından *(Nereye?)* اِلَى ذٰلِكَ الْغَيْرِ Bu başkasına وَكَذٰلِكَ صَارَ مَعْلُومًا Aynı şekilde malum oldu ki, اَنَّ غَرِيبًا Bir garip اِذَا حَمَلَ تُحْفَةً وَهَدِيَّةً Bir hediye götürürse *(Kime?)* اِلَى وَاحِدٍ مِنَ الْاَكَابِرِ Büyüklerden birine اَلْاَفْضَلُ En güzel olan *(Nedir?)* اَنْ يَحْمِلَهَا اِلَيْهِ O hediyeyi ona götürmesidir مِنْ غَيْرِ شِرْكَةِ اَحَدٍ بِهِ Hiç kimseyi ona ortak etmeden وَلَوْ كَانَ طُفَيْلِيًّا Tabilerinden dahi olsa وَالْمَهْدِيُّ اِلَيْهِ Kendisine hediye getirilen يُعْطِيهَا O hediyeyi verir *(Nereden?)* مِنْ عِنْدِهِ Kendi tarafından *(Kime?)* مَنْ شَاءَ Dilediğine *(Kimden?)* مِنْ اِخْوَانِهِ وَغَيْرِهِمْ Kardeşlerinden ve diğerlerinden وَالْآلُ وَالْاَصْحَابُ Aile ve de ashap اَلَّذِينَ هُمْ Ki o ashap بِمَثَابَةِ عِيَالِهِ Peygamberimiz ailesi mesabesindedir عَلَيْهِ وَعَلَيْهِمْ Onun ve onların üzerine olsun *(Ne?)* اَلصَّلَوَاتُ وَالتَّسْلِيمَاتُ Salat-u selamlar فَلَوْ جَعَلَهُمْ دَاخِلاً Şayet onları dahil etse *(Neye?)* فِي هَدِيَّتِهِ Peygamberimizin hediyesine ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin يَكُونُ ذٰلِكَ Bu olur *(Ne?)* مَرْضِيًّا وَمَقْبُولاً Razı olunan ve makbul bir şey نَعَمْ Evet مِنَ الْمَعْرُوفِ Bilinen şeylerdendir ki, اَنَّ مَنْ اَهْدَى Muhakkak kim hediye ederse *(Ne?)* هَدِيَّاتٍ Hediyeler *(Kime?)* اِلَى وَاحِدٍ مِنَ الْاَعِزَّةِ Büyüklerden birine وَاَشْرَكَ بِهِ Ve ona ortak ederse *(Nede?)* فِيهَا O hediyede *(Kimi?)* اَقْرَانَهُ Onun yakınlarını يَكُونُ ذٰلِكَ بَعِيدًا Bu uzak olur *(Neden?)* مِنَ الْاَدَبِ Edepten *(Daha?)* وَالْتِمَاسِ رِضَا الْمَهْدِيِّ اِلَيْهِ Ve kendisine hediye verilenin rızasını aramaktan بِخِلاَفِ مَا Şunun aksine ki, اِذَا اَهْدَى Hediye ettiği zaman *(Kime?)* اِلَى خَدَمَتِهِ Hizmetçilerine *(Ne sebebiyle?)* بِتَبَعِيَّتِهِ O zata tabi olmaları sebebiyle فَاِنَّ ذٰلِكَ Muhakkak bu davranış يَكُونُ مَرْضِيًّا Hoş olur لِاَنَّ اِعْزَازَ خَدَمَةِ شَخْصٍ Çünkü bir şahsın hizmetçilerini yüceltmek *(Nedir?)* اِعْزَازُ ذٰلِكَ الشَّخْصِ O şahsı yüceltmektir فَعُلِمَ Böylece bilindi ki, اَنَّ اَكْثَرَ رِضَاءِ الْمَوْتَى Ölülerin rızasının çokluğu *(Nerededir?)* فِي اِفْرَادِ الصَّدَقَةِ Sadakanın sadece onlara yapılmasındadır لاَ فِي الْاَشْرَاكِ Başkasının onlara ortak kılınmasında değildir وَلٰكِنْ Fakat ذَا قَصَدَ التَّصَدُّقَ

Sadaka niyet ettiğinde *(Kim için?)* عَنْ مَيِّتٍ Bir ölü için يَنْبَغِي Gereklidir *(Ne?)* اَنْ بِنِيَّةِ رُوحَانِيَّةِ النَّبِيِّ *(Ne ile?)* Bir şeyi شَيْئًا *(Neyi?)* İlk önce hediye etmek يُهْدِيَ اَوَّلاً Peygamberimizin ruhuna niyetle ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin عَلَى حِدَةٍ Yalnızca (Peygamberimize niyetle) ثُمَّ يَتَصَدَّقُ Sonra tasadduk eder *(Kim için?)* عَنِ الْمَيِّتِ Ölü için فَاِنَّ حُقُوقَهُ Çünkü peygamberimizin hakları ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin *(Nedir?)* فَوْقَ حُقُوقِ سَائِرِ الْخَلْقِ Bütün mahlukatın haklarının üstündedir وَأَيْضًا اِنَّ فِي هٰذَا التَّقْدِيرِ Ve de bu durumda vardır *(Ne?)* اِحْتِمَالَ كَوْنِ الصَّدَقَةِ Sadakanın olma ihtimali *(Ne?)* مَقْبُولَةً Kabul edilmiş *(Ne ile?)* بِبَرَكَةِ النَّبِيِّ Peygamberimizin bereketi ile ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin وَهٰذَا الْفَقِيرُ Bu fakir اِذَا عَجَزَ Aciz kaldığında *(Neden?)* عَنْ تَصْحِيحِ النِّيَّةِ Niyeti düzeltmekten *(Ne zaman?)* فِي بَعْضِ الصَّدَقَاتِ عَنِ الْمَوْتَى Ölüler için verilen bazı sadakalarda لاَ يَجِدُ Bulamıyor *(Ne?)* عِلاَجًا اَفْضَلَ Daha güzel bir ilaç *(Neden başka?)* مِنْ اَنْ اَتَصَدَّقَ بِهَا O sadakayı vermekten *(Ne ile?)* بِنِيَّتِهِ Peygamberimizin niyetiyle ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin *(Daha neden başka?)* وَاَجْعَلَ ذٰلِكَ الْمَيِّتَ Ve o ölüyü kılmaktan *(Ne?)* طُفَيْلِيًّا لَهُ Peygamberimize tabi فَاِنَّهُ يُرْجَى Çünkü ümit edilir *(Ne?)* اَنْ تُقْبَلَ بِبَرَكَتِهِ O sadakanın Peygamberimizin bereketiyle kabul edilmesi ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin وَقَدْ قَالَ الْعُلَمَاءُ Nitekim alimler demişlerdir ki: اِنَّ الصَّلاَةَ عَلَى النَّبِيِّ Peygamberimize salat getirmek ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin *(Nedir?)* مَقْبُولَةٌ Kabuldür وَلَوْ صَدَرَتْ رِيَاءً وَسُمْعَةً Gösteriş ve duyurmak için yapılsa dahi وَهِيَ وَاصِلَةٌ O salat ulaşır *(Kime?)* اِلَى النَّبِيِّ Peygambere ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin وَاِنْ لَمْ يَحْصُلْ مِنْهَا Ondan hasıl olmasa bile *(Ne?)* ثَوَابٌ Bir sevap *(Kime?)* اِلَى الْمُصَلِّي Salat getirene فَاِنَّ حُصُولَ الثَّوَابِ Çünkü sevabın hasıl olması *(Neden?)* مِنَ الاَعْمَالِ Amellerden *(Nedir?)* مَرْبُوطٌ Bağlanmıştır *(Neye?)* بِتَصْحِيحِ النِّيَّةِ Niyetin doğruluğuna وَاَمَّا وُصُولُهَا اِلَى النَّبِيِّ O salatın peygambere ulaşmasına

gelince اَلَّذِى هُوَ Öyle peygamber ki o مَحْبُوبُ رَبِّ الْعَالَمِينَ Alemlerin rabbinin sevgilisidir *(Daha?)* وَكَوْنُهَا مَقْبُولَةً Ve onun makbul olmasına gelince *(Kim hakkında?)* فِى حَقِّهِ Peygamberimiz hakkında عَلَيْهِ الصَّلاَةُ وَالسَّلاَمُ Ona salat-u selam olsun فَتَكْفِيهِ Onda yeterlidir *(Ne?)* اَدْنَى عِلَّةٍ Az bir sebep وَقَوْلُهُ تَعَالَى Allah Teâlâ'nın sözü وَكَانَ فَضْلُ اللهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا Allah'ın senin üzerindeki lütfü çok büyüktür نَازِلٌ فِى حَقِّهِ Peygamberimiz hakkında inmiştir ﷺ Allah ona salat-u selam eylesin *(Daha kime?)* وَعَلَى آلِهِ Onun ehline وَعَلَى جَمِيعِ اِخْوَانِهِ الْكِرَامِ Ve kıymetli kardeşlerine *(O kardeşleri de kimden?)* مِنَ الْاَنْبِيَاءِ Peygamberlerden وَالْمَلاَئِكَةِ الْعِظَامِ Büyük meleklerden *(Ne zamana kadar?)* اِلَى يَوْمِ الْقِيَامِ Kıyamet gününe kadar…